

Szkolne procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkoły z policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją, obowiązujące w Zespole Szkół Nr 4 im. KEN w Olkuszu

Właściwa, adekwatna do sytuacji, reakcja nauczyciela, wychowawcy, pedagoga szkolnego/pedagoga specjalnego/psychologa, Dyrektora Szkoły oraz powiadomienie w razie potrzeby stosownych instytucji mogą w istotnym stopniu zwiększyć skuteczność oddziaływań mających na celu eliminowanie przyczyn i przejawów niewłaściwych zachowań uczniów.

W związku z tym w ZS Nr 4 w Olkuszu stosuje się **następujące procedury** działań wychowawczych, zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonej demoralizacją lub uzależnieniem:

- I. **Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania się ucznia wobec innych uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły.**
- II. **Procedura postępowania w przypadku nieobecności ucznia na zajęciach szkolnych.**
- III. **Procedura postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia szkoły przez ucznia podczas przerwy.**
- IV. **Procedura postępowania w przypadku złamania przez ucznia zakazu korzystania w czasie zajęć lekcyjnych z urządzeń elektronicznych.**
- V. **Procedura postępowania w sytuacjach, gdy rodzice odmawiają współpracy ze szkołą lub rodzina jest niewydolna wychowawczo.**
- VI. **Procedura postępowania w przypadku palenia przez ucznia papierosów na terenie szkoły.**
- VII. **Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel uzyska informacje, że uczeń, który nie ukończył 18 lat używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.**
- VIII. **Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych.**
- IX. **Procedura postępowania, gdy nauczyciel (pracownik szkoły) znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.**
- X. **Procedura postępowania, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.**
- XI. **Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży przez ucznia.**
- XII. **Procedura postępowania wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.**
- XIII. **Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.**
- XIV. **Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu na terenie szkoły.**
- XV. **Procedura postępowania w przypadku otrzymania podejrzonej paczki lub koperty oraz telefonu ostrzegającego przed niebezpieczeństwem.**

I. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania się ucznia wobec innych uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły.

1. Nauczyciel przerywa agresywne zachowanie ucznia (grupy uczniów).
2. Natychmiast informuje wychowawcę klasy, który o zdarzeniu zawiadamia Dyrektora i pedagoga szkolnego/pedagoga specjalnego/psychologa.
3. Wychowawca lub pedagog szkolny/pedagog specjalny/psycholog przeprowadza rozmowę z uczniem/uczniemi na temat zdarzenia, sporządza notatkę (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany).
4. Wychowawca informuje rodziców (opiekunów prawnych) ucznia/uczniów, uczestników zdarzenia o zaistniałej sytuacji (odnotowuje ten fakt w dzienniku).
5. Dyrektor Szkoły decyduje o zwołaniu Zespołu Interwencyjnego.
6. Wychowawca w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły stosuje wobec ucznia/uczniów kary określone w Statucie Szkoły.

II. Procedura postępowania w przypadku nieobecności ucznia na zajęciach szkolnych.

1. Rodzic ma obowiązek poinformować szkołę o przyczynach nieobecności dziecka.
2. Jeżeli w ciągu trzech dni ciągłej nieobecności nie ma informacji o przyczynach absencji dziecka wychowawca ma obowiązek rozpoznać przyczynę nieobecności ucznia w szkole, poprzez nawiązanie kontaktu z rodzicami, opiekunami prawnymi lub uczniem (telefon, list polecony z podpisem Dyrektora Szkoły).
3. Jeżeli nieobecność przedłuża się wychowawca zgłasza sprawę pedagogowi szkolnemu/pedagogowi specjalnemu/psychologowi.
4. Za godziny nieusprawiedliwione wychowawca stosuje kary określone w Statucie Szkoły.
5. Pedagog/pedagog specjalny/psycholog przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami zobowiązując go na piśmie do regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne.
6. Dyrektor Szkoły decyduje o zwołaniu Zespołu Interwencyjnego.
7. W przypadku niedotrzymania przez ucznia pisemnego zobowiązania, pedagog/pedagog specjalny/psycholog wszczyna proces administracyjno- prawny (policjant dzielnicowy, sąd rodzinny i nieletnich, wydział edukacji).

III. Procedura postępowania w sytuacji, gdy uczeń samowolnie opuści szkołę podczas przerwy.

1. Nauczyciel dyżurujący przedstawia na piśmie listę uczniów wychowawcom klas i Dyrektorowi Szkoły.
2. Wychowawca w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły stosuje wobec ucznia/uczniów kary określone w Statucie Szkoły.

IV. Procedura postępowania w przypadku złamania przez ucznia zakazu korzystania w czasie zajęć lekcyjnych z urządzeń elektronicznych.

1. Jeżeli uczeń bez zgody nauczyciela korzysta z urządzenia elektronicznego podczas zajęć, należy przypomnieć klasie o zakazie ich używania.
2. Nauczyciel wpisuje uwagę uczniowi, który nie stosuje się do zakazu.

V. Procedura postępowania w sytuacjach, gdy rodzice odmawiają współpracy ze szkołą lub rodzina jest niewydolna wychowawczo.

1. Nauczyciel/wychowawca powiadamia o zaobserwowanej sytuacji pedagoga szkolnego/pedagoga specjalnego/psychologa, który rozpoznaje sytuację ucznia/rodziny.
2. Dyrektor Szkoły decyduje o zwołaniu Zespołu Interwencyjnego.
3. Uczeń zostaje objęty pomocą wychowawcy i pedagoga/pedagoga specjalnego/psychologa.
4. Pedagog szkolny/pedagog specjalny/psycholog nawiązuje współpracę z odpowiednimi instytucjami (OPS, PCPR, Sąd Rodzinny i Nieletnich).

VI. Procedura postępowania w przypadku palenia przez ucznia papierosów na terenie szkoły.

1. Nauczyciel, który zauważy ucznia palącego papierosy na terenie budynku lub szkoły w miejscu niedozwolonym, powinien zwrócić uczniowi uwagę, zapisać jego nazwisko i poinformować wychowawcę, a w razie jego nieobecności Dyrektora lub pedagoga szkolnego/pedagoga specjalnego/psychologa. Wychowawca wpisuje uwagę.
2. Wychowawca/pedagog szkolny/pedagog specjalny/psycholog w obecności innej osoby dorosłej ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu papierosy, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży. [Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukania odzieży, ani teczki/plecaka ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji].
3. Wychowawca/pedagog szkolny/pedagog specjalny/psycholog zabezpiecza papierosy i dopilnowuje, by sprawca uporządkował miejsce zdarzenia. Rozmawia z uczniem na temat niewłaściwego zachowania.
4. W przypadku powtórnego przewinienia wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im informację o paleniu papierosów przez dziecko.
5. Przeprowadza rozmowę z uczniem w ich obecności, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Sporządza notatkę o zaistniałym incydencie, którą podpisuje rodzic (opiekun) dziecka (do teczki wychowawcy).
6. Trzecie złamanie zakazu przez ucznia obliguje Dyrektora Szkoły do zwołania Zespołu Interwencyjnego.
7. Wychowawca w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły stosuje wobec ucznia/uczniów kary określone w Statucie Szkoły.

VII. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel uzyska informacje, że uczeń, który nie ukończył 18 lat używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.

1. Nauczyciel zobowiązany jest do przekazania uzyskanej informacji wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego/pedagoga specjalnego/psychologa i Dyrektora Szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, a rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. W przypadku, gdy rodzice odmówią współpracy, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji dziecka, Dyrektor Szkoły pisemnie powiadamia sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
5. Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowy z uczniem i rodzicami, ostrzeżenia przed konsekwencjami, spotkania z pedagogiem/pedagogiem specjalnym/psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, Dyrektor Szkoły powiadamia Sąd Rodzinny i Nieletnich lub policję -specjalistę ds. nieletnich.

VIII. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków/środków psychoaktywnych.

1. Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy, który informuje Dyrektora i pedagoga szkolnego/pedagoga specjalnego/psychologa.
2. Zapewnia uczniowi opiekę, odizolowuje go od innych uczniów, stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone życie i zdrowie dziecka. [Nie należy zostawiać ucznia samego!]. Ewentualnie organizuje udzielenie uczniowi pomocy medycznej.
3. Wychowawca/pedagog szkolny/pedagog specjalny/psycholog powiadamia rodziców/opiekunów o zaistniałej sytuacji oraz o obowiązku niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. (Gdy rodzice (opiekunowie) odmawiają odebrania dziecka, o jego pozostaniu w szkole, przewiezieniu do placówki służby zdrowia czy przekazaniu do dyspozycji funkcjonariuszom policji decyduje Dyrektor Szkoły w porozumieniu z lekarzem, który ustala aktualny stan zdrowia ucznia. Za zgodą Dyrektora Szkoły uczeń zostaje przekazany pod opiekę odpowiednich organów.)
4. Wychowawca i pedagog szkolny/pedagog specjalny/psycholog/Dyrektor Szkoły przeprowadzają rozmowę z uczniem (w miarę jego psychofizycznych możliwości) w

celu ustalenia ilości wypitego alkoholu lub zażytego środka, sposobu jego pozyskania i źródła pochodzenia. Ustalają miejsce spożycia oraz współuczestników zdarzenia.

5. Dyrektor Szkoły zawiadamia policję, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu (odurzenia) odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia lub zagraża życiu i zdrowiu innych. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości (odurzenia) policja ma prawo przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień lub policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie – 24 godziny). O fakcie umieszczenia informuje się rodziców (opiekunów prawnych) oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
6. Wychowawca ustala okoliczności zdarzenia, sporządza notatkę o zajściu, którą podpisują rodzice (prawni opiekunowie) ucznia (do teczki wychowawcy).
7. Wychowawca i Dyrektor Szkoły ustalają wobec ucznia karę określoną w Statucie Szkoły.
8. W sytuacji, gdy powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły Dyrektor Szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym na piśmie policji -specjalisty ds. nieletnich i Sądu Rodzinnego i Nieletnich.
9. Pedagog szkolny/pedagog specjalny/psycholog przekazuje rodzicom informacje o możliwości skorzystania ze specjalistycznej pomocy pedagogiczno-psychologicznej dotyczącej uzależnień.

IX. Procedura postępowania, gdy nauczyciel (pracownik szkoły) znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej niepowołanych osób oraz jej ewentualnym zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.
2. O ile to możliwe próbuje ustalić (w zakresie działań pedagogicznych) do kogo znaleziona substancja należy.
3. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu pedagoga szkolnego/pedagoga specjalnego/psychologa i Dyrektora Szkoły, który wzywa policję.
4. Po przyjeździe policji Dyrektor Szkoły niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

X. Procedura postępowania, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominająca narkotyk.

1. Nauczyciel w obecności innej osoby dorosłej ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z

poszukiwaną substancją. [Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji!]

2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia Dyrektora Szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo żądań, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, Dyrektor Szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, Dyrektor Szkoły po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest przekazać ją policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając notatkę z ustaleń i spostrzeżeń.

XI. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży dokonanej przez ucznia.

1. Wychowawca zawiadamia o zdarzeniu Dyrektora Szkoły i pedagoga/pedagoga specjalnego/psychologa.
2. We współpracy z dyrektorem i pedagogiem szkolnym/pedagogiem specjalnym/psychologiem ustala okoliczności kradzieży dokonanej przez wychowanka (z zachowaniem nietykalności osobistej ucznia).
3. Wzywa rodziców (opiekunów prawnych) sprawcy, przeprowadza rozmowę z uczniem w ich obecności, z której sporządza notatkę podpisaną przez rodziców (do teczki wychowawcy).
4. Sprawca podejmuje zadośćuczynienie poszkodowanemu w kradzieży.
5. Wychowawca w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły ustala dla ucznia karę określoną w Statucie Szkoły.
6. Dyrektor decyduje o zawiadomieniu policji.

XII. Procedura postępowania wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.

1. Nauczyciel będący świadkiem czynu niezwłocznie powiadamia o zdarzeniu Dyrektora Szkoły i wychowawcę, który informuje pedagoga szkolnego/pedagoga specjalnego/psychologa.
2. Przekazuje sprawcę czynu (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę pedagogowi szkolnemu/pedagogowi specjalnemu/psychologowi lub Dyrektorowi Szkoły.
3. Zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa (np. ostre narzędzia, przedmioty kradzieży itp.)

4. We współpracy z Dyrektorem i pedagogiem szkolnym/pedagogiem specjalnym/psychologiem ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
5. Wychowawca lub pedagog szkolny/pedagog specjalny/psycholog powiadamia rodziców/opiekunów ucznia-sprawcy.
6. Dyrektor zwołuje Zespołu Interwencyjnego.
7. Dyrektor Szkoły niezwłocznie powiadamia policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
8. Wychowawca w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły ustala dla ucznia-sprawcy karę określoną w Statucie Szkoły.

XIII. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.

1. Nauczyciel udziela pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnia jej udzielenia poprzez wezwanie pogotowia w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłocznie powiadamia Dyrektora Szkoły i wychowawcę, który informuje pedagoga szkolnego/pedagoga specjalnego/psychologa .
3. Wychowawca/pedagog szkolny/pedagog specjalny/psycholog powiadamia rodziców/opiekunów .
4. Dyrektor Szkoły niezwłocznie wzywa policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
5. Wychowawca/pedagog szkolny/pedagog specjalny/psycholog obejmuje ucznia opieką i przeprowadza z nim rozmowy wspierające.

XIV. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu na terenie szkoły.

[Wybrane kategorie przestępstw z Kodeksu karnego ścigane z urzędu: udział w bójce lub pobiciu, doprowadzenie małoletniego poniżej 15 lat do obcowania lub poddania się innej czynności seksualnej, znęcanie się, naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza, wywieranie wpływu na świadka, kradzież, kradzież z włamaniem, rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie rozbójnicze, przywłaszczenie, oszustwo).

1. Osoba będąca świadkiem lub posiadająca informację o popełnieniu ww. przestępstw natychmiast powiadamia Dyrektora Szkoły.
2. Dalsze działania podejmuje Dyrektor Szkoły.

XV. Procedura postępowania w przypadku otrzymania podejrzanej paczki lub koperty oraz telefonu ostrzegającego przed niebezpieczeństwem.

1. Nie wolno:
  - opróżniać zawartości wszelkich podejrzanych przesyłek, przenosić paczki lub koperty;
  - wdychać oparów, dotykać, sprawdzać smaku, przypatrywać się z bliska;
  - zlekceważyć niebezpieczeństwa i zataić informacji;
2. Należy:
  - zabezpieczyć teren, uniemożliwić dostęp uczniom;
  - niezwłocznie powiadomić Dyrektora Szkoły;
3. Dyrektor Szkoły powiadamia policję i straż pożarną oraz podejmuje decyzję o ewentualnej ewakuacji szkoły.

Opracowały: D. Kalisz - Stach, R. Skubis - Kubańska